

## U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: **1/ J. K.**, bytom B., **2/ M. K.**, bytom B., obaja zastúpení JUDr. J. S., PhD., advokátom v K., proti žalovaným: **1/ Mestská časť Bratislava - Staré Mesto**, so sídlom v Bratislave, Vajanského nábrežie 3, zastúpená JUDr. P. N., advokátom v B., **2/ Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava**, so sídlom v Bratislave, Primaciálne námestie 1, **o nahradenie prejavu vôle a iné**, ktorá sa viedla na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C 171/2006, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. apríla 2010, sp. zn. 6 Co 105/2010, takto

### r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovaným nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

### O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 2. marca 2009, č.k. 7C 171/2006-254 žalobu o nahradenie prejavu vôle žalovaného 2/ uzavrieť so žalobcami zmluvu o prevode vlastníctva nebytových priestorov o ploche 210,03 m<sup>2</sup> nachádzajúcich sa v dome súp. č. X postavenom na parc. č. X zapísanej na LV č. X pre k. ú. S, a žalobu o vydanie dokladov týkajúcich sa dotknutých nehnuteľností žalovaným 1/ zamietol. Mal za preukázané, že žalovaná 1/ vykonáva správu nehnuteľnosti vedených na LV č. X, so žalobcom 1/ uzatvorila nájomnú zmluvu s dobou nájmu 5 rokov (do 17.11.2002) na sporné nebytové priestory, nereagovala na žiadosť žalobcu 1/ o predaj nebytových priestorov a po uplynutí doby nájmu sa súdnym rozhodnutím (rozsudok KS v Bratislave z 28.11.2007 sp. zn. 4Co 3/2007) domohla vypratania sporných nebytových priestorov. Na základe zisteného skutkového stavu vyvodil súd prvého stupňa záver, že zákon č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov zakotvuje len právo na prednostný prevod vlastníctva nebytového priestoru, nie však povinnosť obce takýto

prevod aj uskutočniť; takáto povinnosť sa vzťahuje len na byty. Pre uloženie povinnosti žalovanému 1/ vydať žalobcom sedem druhov dokladov týkajúcich sa sporných nehnuteľností nezistil okresný súd právny dôvod.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcov rozsudkom z 22. apríla 2010 sp. zn. 6 Co 105/2010 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. V zhode s výsledkami konania pred súdom prvého stupňa konštatoval, že zákon č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov neukladá žalovanému 2/ povinnosť uzavrieť zmluvu o prevode vlastníctva nebytových priestorov. Ustanovenie § 16 ods. 3 citovaného zákona zakladá nájomcovi nebytového priestoru právo na prednostný prevod, čo znamená, že ak sa vlastník domu rozhodne nebytový priestor prediť, je povinný ho ponúknuť najprv jeho nájomcovi. Vyslovil názor, že vlastníka domu nemožno formou nahradenia prejavu vôle podľa § 161 ods. 3 O.s.p. prinútiť, aby nebytový priestor predal ani jeho nájomcovi. Skonštatoval, že žalobca 1/ už nie je ani nájomcom sporných nebytových priestorov, nakoľko doba nájmu uplynula. Zhodne so súdom prvého stupňa považoval za nedôvodnú žalobu aj voči žalovanému 1/, pretože neexistuje žiaden právny dôvod na vydanie dokumentov týkajúcich sa sporných nebytových priestorov.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia. Prípustnosť dovolania odôvodnili ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. tvrdiac, že postupom odvolacieho súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom a bolo porušené právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Namietali, že krajský súd sa obmedzil len na prevzatie argumentácie súdu prvého stupňa, pričom tak urobil bez toho, aby sa vyjadril k ich argumentom uvedených v odvolaní alebo aby uviedol, prečo ich neakceptoval. Tiež mali za to, že obe rozhodnutia súdov nižších stupňov spočívajú aj na nesprávnom právnom posúdení veci, keď sa pri výklade povinnosti obce pri nakladaní s nebytovými priestormi nezaoberali aj existenciou a povahou všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta SR Bratislave č. 14/1996, ktoré nadobudlo účinnosť 10.10.1995 a ktoré je stále platné a účinné. Na základe textu spomínaného všeobecne záväzného nariadenia vzniklo u nich legitímne očakávanie, že dôjde k prevodu vlastníctva. Zamietnutím žaloby súdy porušili aj princíp právnej istoty v zmysle čl.1 ústavy SR. Dovolatelia navrhli rozsudok odvolacieho súdu, spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

Žalovaní v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcov navrhli dovolanie odmietnuť ako neprípustné. Podrobne uviedli dôvody, pre ktoré je potrebné považovať dovolanie za neprípustné a zaujali stanovisko k ďalším jednotlivým námietkam dovolateľov uvádzanými v dôvodoch dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či dovolanie žalobcu smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.) alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobcov nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné a dovolací súd v prejednávanej veci doteraz nerozhodoval. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcov nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné

ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Vzhľadom na námietky dovolateľov a tiež s prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., dovolací súd kládol dôraz na skúmanie tej vady, ktorej existenciu dovolatelia v dovolaní namietali (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Dovolatelia namietali, že odvolací súd porušil princíp predvídateľnosti súdnych rozhodnutí tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, a to z dôvodu, že odvolací súd všetky argumenty namietané v dovolaní nevyhodnotil a nepremietol do rozhodnutia jasným a zrozumiteľným spôsobom.

Dovolatelia v súvislosti s tvrdením tejto procesnej vady konania namietali porušenie ich práva na spravodlivý súdny proces.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani

c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa aj Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie (viď napr. nález III. ÚS 119/03-30). Ústavný súd vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odôvodnenie rozsudku musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 211 O.s.p.). Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypoariadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľný.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne

závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvého stupňa s ohľadom na vykonané dokazovanie dospel k záveru, že platný a účinný právny poriadok neukladá právnu povinnosť vlastníkovi domu previesť vlastníctvo k nebytovým priestorom. Samotný fakt, že dovolatelia sa s dôvodmi uvedenými v rozsudku prvostupňového súdu nestotožňujú neznamená, že jeho zdôvodnenie nezodpovedá požiadavkám, ktoré na túto časť rozsudku kladie vyššie citované zákonné ustanovenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že aj odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Aj odvolací súd dospel k rovnakému záveru ohľadom interpretácie zákona č. 182/1993Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, a preto návrh nahradenie prejavu vôle žalovaného 2/ uzavrieť so žalobcami zmluvu o prevode vlastníctva nebytových priestorov nepovažoval za dôvodný. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchyľil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

Z podaného dovolania ďalej vyplýva, že žalobcovia v dovolaní namietali, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobcov boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobcami vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobcov nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania, proti žalobcom ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovaným náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodali návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

**V Bratislave 28. júna 2012**

**JUDr. Jana B a j á n k o v á , v.r.**  
**predsedníčka senátu**

Za správnosť :  
Hrčková Marta